

VERKSAMHETSPLAN 2026

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
2. Påverkan	4
3. Fortbildning	7
4. Utvecklingsarbete och forskning	7
5. Kommunikation	9
6. Organisationskultur och intern verksamhet inom Bildningsalliansen	9
7. Uppföljning och utvärdering av hela verksamheten	9

Bildningsalliansens verksamhetsplan 2026

1. Inledning

Bildningsalliansens (BA) främsta uppgifter är att främja våra medlemmars verksamhet samt stödja dem i deras bildningsuppdrag och utvecklingsarbete. Det här gör vi genom påverkansarbete, fortbildning, utvecklingsverksamhet, intern och extern kommunikation samt kontakter till forskningen. Bildningsalliansen ska aktivt synliggöra och föra diskussion om den fria bildningens uppdrag nu och i framtiden. Förutom våra stadgar, strategi och verksamhetsplan som styr Bildningsalliansens arbete påverkas arbetet av lagen om fritt bildningsarbete, pågående regeringsprogram och andra aktuella samhällseliga eller utbildningspolitiska reformer.

Inom den fria bildningen på svenska arbetar cirka 3 000 lärare och 150 övrig personal. Fri bildning på svenska når ut till cirka 90 000 personer varje år. Fri bildning har cirka 3 000 personer som deltar i någon form av invandrarundervisning. Tio läroinrättningar ordnar grundläggande konstundervisning på allmän nivå inom bland annat bildkonst, hantverk och slöjd, teaterkonst samt cirkus- och mediakonst.

”Det fria bildningsarbetet syftar till att utifrån principen om livslångt lärande anordna utbildning som stöder sammanhållningen och jämlikheten i samhället samt ett aktivt medborgarskap. Målet för undervisningen inom det fria bildningsarbetet är att främja individers mångsidiga utveckling, välmående och välfärd och att främja demokrati, pluralism, hållbar utveckling, kulturell mångfald och internationalism. Det fria bildningsarbetet kännetecknas av studier efter eget val, samhörighet och delaktighet.” (Lagen om fritt bildningsarbete 1 kap 1 §)

I enlighet med lagen om fritt bildningsarbete lägger vi stor vikt vid att arbeta med teman som främjar demokrati, hållbar utveckling, sammanhållning, delaktighet och jämlikhet i vårt samhälle.

Bildningsalliansens vision

Enligt Bildningsalliansen vision ska vi jobba för att den fria bildningen är den ledande aktören för kunskap och välmående i Finland.

Bildningsalliansens mission

Bildningsalliansen jobbar för att trygga verksamhetsförutsättningarna på svenska för alla läroinrättningsformer och stöder medlemmarna i deras uppdrag och utvecklingsarbete.

Bildningsalliansens styrelse, organisation och kansli

Bildningsalliansens styrelse ansvarar för de strategiska linjedragningarna i föreningens arbete. Styrelsen består av ordförande och åtta ordinarie styrelsemedlemmar med personliga ersättare. Styrelsen sammankommer 5–7 gånger per år, både på distans och fysiskt.

Bildningsalliansens kansli består av en verksamhetsledare (100%), en verksamhetskoordinator (100 %) och en kommunikatör (100 %), varav 50 % av hens uppgifter är att vara nationell koordinator för NLL. Bildningsalliansen ansvarar för koordineringen av det nordiska Nätverket för livslångt lärande (NLL) i Finland till slutet av år 2030. Finansieringen kommer från Nordiska ministerrådet.

Utvecklingssamtal med personalen ordnas årligen, både som gruppsamtal och som individuella diskussioner. Bildningsalliansens ordförande håller utvecklingssamtal med verksamhetsledaren medan den övriga personalens utvecklingssamtal är på verksamhetsledarens ansvar. Personalprinciperna uppdateras enligt behov. Bildningsalliansen följer till vissa delar den privata undervisningsbranschens kollektivavtal, till exempel i fråga om löner.

Kansliet använder sig av olika styrdokument för att underlätta planeringen och genomförandet av verksamheten. Bildningsalliansens strategi styr de övergripande målsättningarna medan verksamhetsplanen konkretiserar de årliga målsättningarna och verksamheten. Bildningsalliansen har en jämställdhets- och likabehandlingsplan, hållbarhetsplan och ekonomistadga.

Gemensamma personalmöten ordnas regelbundet via Teams. Dessutom används Teams och Google dokument som plattform för att spara arbetsdokument på. Färdigställda dokument finns på Dropbox. För bestående dokument som ska arkiveras följer man arkiveringslagen.

Bildningsalliansen strävar till en hållbar verksamhet som grundar sig på de principer som finns nämnda såväl i hållbarhetsplanen som i jämställdhets- och likabehandlingsplanen.

Bildningsalliansens ekonomi

Bildningsalliansens intäkter består till cirka 70 % av projektbidrag, 25 % av BA:s grundfinansiering (medlemsavgifter och statsunderstöd) och 5 % av försäljningstjänster. På grund av den låga grundfinansieringen är Bildningsalliansen beroende av projektfinsiering. Bildningsalliansens verksamhet har vuxit under de senaste åren, både i fråga om verksamhet riktad till våra medlemmar (fortbildningar och utvecklingsprojekt) och arbete som görs för påverkan och intressebevakning.

De senaste reformerna angående den utvidgade läroplikten, identifiering och erkännande av kunnsnde, vuxnas grundläggande färdigheter och nationella kompetensmärken samt lagen om främjande av integration har bidragit till att medlemmarna har behov av kompetenshöjning och handledning samt rådgivning i sitt utvecklingsarbete. Det här behovet kommer att finnas också

under de kommande åren, tillsammans med de utmaningar som nedskärningarna i statsandelen innebär för den fria bildningens läroinrättningar.

Bildningsalliansen uppdaterade sin ekonomistadga 2025. Ekonomistadgan fungerar som ett styrdokument för uppföljning samt ska bidra till transparens i ekonomin.

Under 2025 lämnade Bildningsalliansen in två ansökningar för större ESF-finansierade projekt samt ett annat ESF-projekt beviljades finansiering. Projekt med ESF-finansiering ger möjlighet för BA att göra större satsningar på utvecklingsarbete som i sista hand ska gagna våra medlemmar. Projektet som beviljades medel 2025 är ett projekt som berör utveckling av nationella kompetensmärken (Kompetenslyftet). Projektansökan som lämnades in i juni 2025 (Kompetensbroar – fria bildningen nätverkar för kontinuerligt lärande) berör samarbeten och skapande av nätverk mellan olika aktörer som arbetar med det kontinuerliga lärandet. Projektansökan som lämnades in i oktober 2025 (Jeppis region NET) berör samarbete utvecklande av nya koncept samt skapande av nätverk mellan olika aktörer som arbetar med integration på svenska i Österbotten. I mars 2026 avslutas ESF-projektet; Inkluderande arbetsplats.

Finansiärer och finansieringsformer för BA:s verksamhet under 2026:

25 % Basfinansiering: medlemsavgifter och statsunderstöd

5 % Försäljning av tjänster: licenser (Webropol, Zoom), förtjänsttecken och sakkunnighetstjänster samt fortbildningar

70 % Projektfinansiering

- Nordiska Ministerrådet (beviljat för NLL koordinatorskap)
- Svenska kulturfonden (ansökt, projektbidrag)
- ESF-finansiering (2 beviljat och 2 ansökt)
- Leaderfinansiering (beviljat)

Övergripande mål för den ordinära verksamheten:

- Implementera den uppdaterade hållbarhetsplanen och jämställdhetslikabehandlingsplanen.
- Arbeta med en vägkarta för den fria bildningen på svenska utgående från Bildningsbarometern och Framtidsarbets-gruppens reflektioner (undervisnings- och kulturministeriet. I arbetet beaktas även den utredning som görs kring fria bildningen effekter och samhällsnytta (Nationellt Center för Utbildnings-utvärdering).
- Bildningsalliansen tar fram en långsiktig plan för ekonomi.

2. Påverkan

- **Mål:** Påverkansarbetets målsättning är, förutom att trygga och utveckla den fria bildningens verksamhetsförutsättningar, att främja dess betydelse och synlighet i samhället. Dessutom tar Bildningsalliansen ställning i frågor som berör bildning och utbildning på ett övergripande plan i Svenskfinland.
- Stärka Bildningsalliansens roll som opinionsbildare och sakkunnig inom fri bildning. Bildningsalliansen vill vara aktivt med i omställningen.
- Påverkansarbetet ska ha ett fokus på framtidens behov.
- **Insatser:**
 - Samverkan med andra aktörer inom bildning och civilsamhälle.
 - Utveckla strategiska policyförslag.
 - Delta i remissförfaranden och politiska dialoger.
- **Mätbara mål:** Antal remissvar, möten och kontakter med beslutsfattare och myndighet, publicerade debattartiklar eller ställningstagande, antal nya förslag på uppdrag för den fria bildningen.

Styrelsen planerar årligen intressebevakningen och påverkansarbetet tillsammans med verksamhetsledaren. Fokusområdena utgår från pågående regeringsprogram och andra aktuella reformer som berör den fria bildningen eller de samhälls- och bildningsuppdrag den har. Påverkansarbetet viktigaste del är att aktivt påverka hur den fria bildningens uppdrag ska se ut i framtiden och hur den kan bidra till ett hållbart samhälle - ekologiskt, kulturellt och socialt.

Regeringsprogrammet för 2024 – 2027 har inneburit historiskt sett stora nedskärningar för fritt bildningsarbete. Nedskärningar på 20,5 miljoner drabbade den fria bildningen fr.o.m. 2024 och framåt. Det här har onekeligen påverkat våra medlemmars möjligheter att förverkliga och utveckla den bildningsverksamhet de anordnar. Behov av utbildning och bildning kommer knappast att minska men resurserna att förverkliga bildningsuppdragen minskar.

Bildningsalliansen fortsätter att jobba för främjande av vuxnas grundläggande färdigheter. Bildningsalliansen har redan tidigare tagit ställning för att det skulle skapas ett nationellt program för att främja vuxnas grundläggande färdigheter. BA anser att den fria bildningen har ett centralt bildningsuppdrag i den här frågan. I påverkansarbetet kring grundläggande färdigheter utgår vi bl.a. från resultaten i den senaste PIAAC-utredningen.

De förändringar som sker och har skett i och med den nya lagen kring främjande av integration och reformeringen av sysselsättningstjänsterna har påverkat våra medlemmar och deras verksamhet. Bildningsalliansen fortsätter att påverka och

bevaka den fria bildningens intressen i den här frågan. På samma gång behöver fria bildningen komma med nya förslag till bildningsupdrag för målgruppen. Det här kommer att vara en växande målgrupp med olika bildningsbehov också i framtiden.

Det ter sig som både aktuellt och nödvändigt för våra medlemmar att utveckla och förändra sin verksamhet så att den kan svara mot nuvarande och framtida bildningsbehov. Bildningsalliansen ska här både stödja medlemmarna och främja förändringsprocessen. ***Bildningsalliansens påverkansarbete strävar till att främja en hållbar fri bildning i framtiden där våra medlemmar har klara och tydliga bildningsupdrag som stöder ett jämlikt samhälle med aktiva medborgare.***

Fokusområden under nuvarande regeringsperiod (2023-2027):

1. Teman inför riksdagsvalet 2027 och uppföljning av regeringsprogram 2023-2027
2. Samhällsresiliensen och -beredskapen i och med den ökade geopolitiska osäkerheten
3. Nationellt program för grundläggande färdigheter för vuxna
4. Integration och inkludering
5. Påverka fria bildningens framtidsförutsättningar och uppdrag

Aktuella frågeställningar som vi påverkar under 2026:

1. Integrationsutbildningen ska vara en del av vårt nationella utbildningssystem och lyda under undervisnings- och kulturministeriet. Fri bildningen ska även i fortsättningen vara en central aktör inom integrationsutbildningen.
2. Vi arbetar för att fria bildningen ska öka sina prestationer i att anordna grundläggande färdigheter för vuxna. Det här gör vi genom fortbildning men också genom utvecklingsprojektet Kompetenslyftet. Bildningsalliansen kommer också att delta i PIAAC konferensen 2026 i Jyväskylä.
3. Bildningsbarometern och det planerade framtidsprojektet ska bidra med kunskap om framtida behov, utmaningar och möjligheter som sedan kan användas i påverkanssyfte eller för att synliggöra behov, effekter och möjligheter. Bildningsalliansen deltar aktivt i Framtidsgruppens (undervisnings- och kulturministeriet) arbete. Bildningsalliansens verksamhetsledare har som stöd i framtidsarbetet en referensgrupp vald av Bildningsalliansens styrelse.

Förutom ovanstående fokusområden tar Bildningsalliansen aktivt ställning i ärenden som berör den fria bildningen samt ger utlåtanden. Bildningsalliansen håller regelbunden kontakt med centrala riksdagsledamöter och med tjänstemän på

undervisnings- och kulturministeriet, arbets- och näringsministeriet, Utbildningsstyrelsen och Kommunförbundet samt andra myndigheter som tangerar den fria bildningens intresseområden.

Bildningsalliansen ska vid behov hålla kontakt med kommunala tjänstemän och beslutsfattare. Bildningsalliansen har utarbetat en uppdaterad version av handboken för förtroendevalda (2025) som innehåller central information om den fria bildningens bildningsuppdrag och finansiering.

Verksamhetsledaren är medlem i följande nationella arbetsgrupper under 2026: Framtidsarbetsgruppen för fria bildningen (UKM), LIVforum: forum för livslång vägledning (UKM, ANM), Sakkunniggruppen inom Grundläggande konstundervisning vid Regionförvaltningsverket. Bildningsalliansens verksamhetskoordinator är medlem i LIV-sektionen i Österbotten (Regionförvaltningsverket/ NTM-centralen).

Dessutom deltar Bildningsalliansen aktivt i YTR (fria bildningens samarbetsgrupp för intressebevakare och centrala tjänstemän på UKM, UBS och Kommunförbundet) och i styrelsearbetet inom Vapaa sivistystyö-Fritt bildningsarbete rf (FBA). Samarbetet med de övriga centralorganisationerna inom fri bildning Suomen kansanopistoyhdistys - Finlands folkhögskolförening, Kansalaisopistojen liitto - Medborgarinstitutens förbund, Suomen kesäyliopisto - Finlands sommaruniversitet, Urheiluopisto ry samt Opintokeskus ry - Studiecentralerna rf är viktigt och via gemensamma projekt och samarbetsinsatser blir det ännu mera konkret. Tillsammans med de övriga centralorganisationerna kan gemensam påverkan och intressebevakning förstärkas och effektiveras.

Bildningsalliansen samarbetar med Folktinget och Kommunförbundet kring frågor som berör integration och utbildning på svenska och har regelbundet möten med sakkunniga. Därtill deltar Bildningsalliansen i den påverksangrupp som skapats för integrationen på svenska. UF-centret har anställt en tjänsteperson som ansvarar för att följa upp frågor kring integration på svenska. Bildningsalliansen har en regelbunden kontakt med hen.

Kring gemensamma utbildningsfrågor har Bildningsalliansen också regelbundet möten med Folktinget och Finlands Svenska Lärarförbund.

Nordiskt samarbete förverkligas inom NLL och de övriga nordiska centralorganisationerna i folkbildningen.

Bildningsalliansens verksamhetsledare är medlem i Kansanvalistusseuras - Folkupplysningssällskapets (KVS) styrelse (2026).

Bildningsalliansen ska föra en synlig diskussion i print- och sociala medier kring frågor som är centrala för den fria bildningen.

Samarbete skapar hållbarhet då BA är en liten organisation med rätt brett påverkansarbete.

3. Fortbildning

- **Mål:** Erbjuder relevant och aktuell kompetensutveckling för medlemmarna.
- **Insatser:**
 - Planera och genomföra fortbildningsdagar, seminarier och webinarier.
 - Årligen återkommande tillställningar; kanslidagar, årskongressen, infodagar, höstmöte och virtuella kaffeträffar.
 - Utveckla digitala möjligheter till kompetensutveckling, bl.a. Lära och Leda samt temapaket.
 - Identifiera kompetensbehov genom dialog med medlemmarna.
- **Mätbara mål:** Antal deltagare och utbildningstillfällen, utvärderingar samt resultat, nya utbildningsformat.

Bildningsalliansen har som målsättning att under 2026 ordna virtuella kaffeträffar 4-8 gånger per år, webinarier kring relevanta teman, fortbildningar relaterat till våra ESF+-projekt, kanslidag för administrativ personal, Infodag för rektorer och ekonomipersonal, årskongress, information om Leaderprojektet FRÖ, och information om ERASMUS+.

Bildningsalliansen erbjuder 3 temapaket (kompetensbaserat lärande, lära och leda – materialet, läroinrättningarnas ekonomi) som medlemmarna kan beställa från oss. Paketen ska delvis ge medlemmarna information om aktuella och relevanta ärenden som berör fritt bildningsarbete men också vara en möjlighet för våra medlemmar att träffa kansliet och föra fram sina behov.

4. Utvecklingsarbete och forskning

Mål: Främja innovation och långsiktig utveckling inom fri bildning. Utvecklingsarbetet ska vara hållbart, d.v.s gagna våra medlemmar och ha ett fokus på utvecklingsbehov inför framtiden. Bildningsalliansens utvecklingsprojekt berör teman som är aktuella eller berör våra medlemmars verksamhetsförutsättningar och bildningsuppdrag. En viktig del av utvecklingsarbetet är att följa med forskning och använda oss av evidensbaserade data samt egen insamlad statistik över våra medlemmars verksamhet.

- **Insatser:**

- De beviljade projekten Inkluderande arbetsplats, FRÖ och Kompetenslyftet.
- De ansökta projekten Kompetensbroar, Jeppis region NET samt Framtidsprojektet.
- Samverkan med forskning och högskolor inom ramen för SVV-programmet som leds av Fritt bildningsarbete rf.
- Bildningsbarometern och dess resultat ska följas upp och resultera i eventuella åtgärder.
- Bildningsalliansen följer med utvärdering kring fri bildning som görs av Nationella centret för utbildningsutvärdering.
- Bildningsalliansen fortsätter den egna processen kring certifiering av hållbarhet (via Okka-stiftelsens certifiering) och tar sikte på auditering.
- **Mätbara mål:** Antal projekt, externa samarbeten kring utvecklingsfrågor, certifiering av hållbarhet inom Bildningsalliansen.

Bildningsalliansen fortsätter att via databasen Desky samla in relevant information från sina medlemmar två gånger under året samt göra årliga sammanfattningar av dem. Datan som samlas in används bl.a. vid utvecklingsarbete och påverkan.

Följande projektansökningar lämnades in under 2025 med sikte på verksamhetsåret 2026:

- ESF+ finansiering: Komptensbroar
- ESF+ finansiering: Jeppis region NET, för samarbete i Jakobstadregionen inom integration och sysselsättning
- Erasmus+
- Framtidsprojektet

Projekt som fortsätter:

- Inkluderande arbetsplats. Samarbetsprojekt med Yrkeshögskolan Centria och Kedu – Kristliga folkhögskolan i Nykarleby. (ESF+) 03.2026
- Bildningsbarometern (SKF) enbart uppföljning
 - FRÖ 02.2027
 - Kompetenslyftet 03.2027

5. Kommunikation

- **Mål:** Synliggöra Bildningsalliansens arbete samt den fria bildningen på svenska och stärka intern och extern kommunikation.
- **Insatser:**
 - Nyhetsbrev, sociala medier, pressmeddelanden.
 - Intern kommunikation med medlemsorganisationer.
 - Fokus på framtiden och speciellt frågorna; Hur förbereder vi oss för att kommunicera i framtiden när sociala media förändras? Hur når vi dem vi vill nå?
- **Mätbara mål:** Räckvidd, utvärdering av nyhetsbrev, engagemang via klick och gillningar

6. Organisationskultur och intern verksamhet inom Bildningsalliansen

- **Mål:** Stärka en inkluderande, transparent och lärande organisationskultur där det finns både engagemang och arbetsglädje.
- **Insatser:**
 - Personalutveckling och arbetsmiljöarbete genom årlig uppföljning av arbetstrivsel (THLs verktyg).
 - Interna rutiner och processer ses över kontinuerligt.
 - Reflektion och lärande inom teamet på teman som lyfts upp hösten 2025.
- **Mätbara mål:** Interna utvecklingsinsatser, förbättrade arbetsprocesser, antal utbildningar personalen deltagit i.

7. Uppföljning och utvärdering av hela verksamheten

- Kontinuerlig uppföljning av verksamhetsplanen och budgeten (kansli och styrelse).
- Justeringar och lärdomar inför kommande år görs i samband med utvärderingssamtal i juni och december varje år. Följs upp via dokument.
- Hållbarhetsplanen och jämställdhets- och likabehandlingsplanen följs upp. I hållbarhetsplanen följs de prioriterade målsättningarna upp.

